การสร้างเสริมคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

THE ENHANCEMENT OF TEACHER CHARACTERISTICS OF THE STUDENT OF THE ELEMENTARY EDUCATION, NORTHERN COLLEGE

[1]กรรณิการ์ ทองรักษ์, [2]ธัญญารัศมิ์ ศิริกลิ่นแคฆ์, [3]พีระศักดิ์ เตจ๊ะนัน

[1]Kannika Thongak, [2]Thanyaras Siriklinkhae, [3]Perasak Tajanun

วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น, ประเทศไทย

Northern College, Thailand

[1]396@northern.ac.th, [2]thanyaras.si@northern.co.th, [3]mick31120305@gmail.com

Received: January 7, 2025; **Revised**: January 30, 2025; **Accepted**: January 31, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1.เพื่อศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษา สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น 2.เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างเสริมคุณลักษณะความเป็นครู ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา ชั้นปีที่ 1-4 จำนวน จำนวน 63 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1. แบบสัมภาษณ์ 2. แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ 1. ค่าความถี่ 2.ค่าร้อยละ 3.ค่ามัชฌิมเลขคณิต 4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.การวิเคราะห์องค์ประกอบ และ 6. การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นครู ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น จังหวัดตาก มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. ด้านความรู้และความสามารถ 2. ด้านความรักและความศรัทธา 3.ด้าน

---

[1]อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

[2]อาจารย์ สาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

[3]อาจารย์, สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

บทบาทและหน้าที่ 4.ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ และ 5.ด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยมีค่า Chi-Square เท่ากับ 48115.946 ค่า df เท่ากับ 8416 2. แนวทางการสร้างเสริมคุณลักษณะความเป็นครู ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์นจังหวัดตาก มีแนวทางในการสร้างเสริมคุณลักษณะความ เป็นครู ประกอบด้วย การจัดวิธีการสอนที่หลากหลาย, การจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล, ส่งเสริมให้มีความรู้ ความเข้าใจ ทั้งในภาษาไทย และภาษาต่างประเทศเป็นอย่างดี สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสม

คำสำคัญ : การสร้างเสริมคุณลักษณะความเป็นครู, นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาประถมศึกษา

Abstract

The purpose of the study were 1.to acquire the factors to enhancement teacher's characteristics of the student of the elementary of the Faculty of education, Northern College Tak Province . 2.to acquire the approach to enhancement teacher's characteristics of the student of the elementary of the Faculty of education, Northern College Tak Province. The 63 samples of this study are selected from 1-5 of the students of the elementary of the Faculty of education. The research instrument of the semi-structured interview form and questionnaire. The data analysis were frequency, percentage, arithmetic, standard deviation and exploratory factory analysis (EFA) and content analysis. The results of the research were finding. The research resuits found that 1.The factors to enhancement teacher's characteristics of the student of the elementary of the faculty of education, Northern College Tak Province consisted of five factors as follows 1) Competency in teaching profession 2.Fair in teaching profession 3.Roles of teacher 4.Ethics of teaching profession and 5.Moral and ethics in teaching profession with a Chi-Square value of 48115.94 The df value was 8416 2.The approach to enhancement teacher's characteristics of the student of the elementary of the Faculty of education, Northern College Tak Province. Guidelines for enhancing the characteristics of a teacher of students in the field of primary education, Faculty of Education, Northern College Tak Province There are guidelines for enhancing such as organizing teaching activities using a variety of techniques, organize a student-centered teaching and learning process taking into account individual differences, encouraging learners to have knowledge and

understanding in both Thai and foreign languages as well. as well as being able to use in real life appropriately.

Keywords :Enhancement of teacher characteristics, Students majoring in primary education

บทนำ

"ครู" ผู้ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในการยกระดับและพัฒนาการศึกษา จากที่มีหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องกับ การผลิตและพัฒนาครู รวมถึงการใช้ครู พบว่า การจัดการศึกษาไทยยังมีปัญหาในด้านคุณภาพ ขาดความรับผิดชอบของระบบการศึกษา ตลอดจนปัจจัยสำคัญที่ต้องรับผิดชอบต่อการแก้ไขปัญหา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559) และยังพบปัญหาอีกว่า หลังจากที่นักศึกษาจบการศึกษาแล้ว เมื่อไปประกอบอาชีพ ไม่สามารถนำความรู้ แนวคิด หลักการและทฤษฎีต่างๆ ที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในการ จัดการเรียนการสอน ขาดทักษะการนำความรู้ไปใช้ จึงมีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องพัฒนาทักษะการนำ ความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหา เพราะจะมีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาทำให้ผู้เรียนมีความรู้ มีความสามารถ ที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ ซึ่งทางภาครัฐได้ให้ความสำคัญในการผลิตและพัฒนาครูที่มี คุณภาพ และมีคุณลักษณะของความเป็นครูอย่างแท้จริง (เฉลิมลาภ ทองอาจ, 2556)

ด้วยเหตุผลเพราะสังคมยกย่องให้วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูงที่มีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อการพัฒนาสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอันมีผลกระทบมาจากการพัฒนาในยุคสังคมโลกาภิวัตน์ อันมีผลทำให้การ ถ่ายทอดความรู้ ตลอดจนการเรียนรู้เป็นไปอย่างรวดเร็ว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับกระบวนการ ด้านการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง (สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา, 2556) โดยเฉพาะวัยเด็กประถมศึกษาเป็นวัยที่อยู่ในช่วงอายุ 6–12 ปี ถือว่าเป็น วัยที่จะรับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ในด้านต่างๆ ได้ดีที่สุด ทั้งจากประสบการณ์ตรงและประสบการณ์ทางอ้อมที่เป็นรูปธรรม เด็กที่มีอายุน้อยกว่า 6 ปี อาจยังไม่มีความพร้อมที่จะเรียนรู้พฤติกรรม บางอย่าง และเด็กที่มีอายุมากกว่า 12 ปี โดยธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็กประถมศึกษาในทุกสังคมมักจะมี รูปแบบที่คล้ายคลึงกัน หรืออาจมีการแตกต่างกันบ้างอาจขึ้นอยู่กับอิทธิพลของพันธุกรรม การอบรมเลี้ยงดู และสภาพสิ่งแวดล้อม ดังนั้นครูในสาขาวิชาการประถมศึกษาจึงจำเป็นต้องมีคุณลักษณะความเป็นครูที่มี ความรู้ดี มีกิริยาวาจาที่สุภาพ และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ตลอดจนศรัทธาในวิชาชีพ จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การสร้างเสริมคุณลักษณะความ เป็นครูของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา คณะ

ศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น เพื่อให้ได้ครูที่มีคุณภาพ รวมทั้งการหาแนวทางในการสร้างเสริมคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาก่อนที่ จะออกไปประกอบอาชีพครูในสถานศึกษาต่อไป 74 Journal of Yanasangvorn Research Institute Vol.13 No.1 (January – June 2022)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นครู ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น จังหวัดตาก

2. เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างเสริมคุณลักษณะความเป็นครู ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น จังหวัดตาก

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการการประถมศึกษา ชั้นปีที่ 1 - 4 คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น จังหวัดตากภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โดยใช้ตารางคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน โดยสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำนวนทั้งสิ้น 63 คน

2. เครื่องมือวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured-Interview) ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน จากการศึกษาและสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลจากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content-Analysis) ใช้ในการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ผลิตบัณฑิต และผู้ใช้บัณฑิต และ แบบสอบถามคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา การคำนวณหาความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา(α – Coefficient) มีค่าความ เชื่อมั่น เท่ากับ 0.99

4. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ(Percentage) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ โดย การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติทดสอบ Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy and Bartlett’s Test การสกัดองค์ประกอบ ด้วยวิธีวิเคราะห์ องค์ประกอบหลัก (Factor Extraction Method : Principal Component Analysis : PCA) การหมุนแกนแบบแวริแมกซ์ (Varimax Rotation) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content-Analysis)

ผลการวิจัย

1. องค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นครู ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์นจังหวัดตากประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ด้าน ตัวแปร หลัก 11 ตัวแปร ตัวแปรย่อย 59 ตัวแปร โดยเรียงลำดับตามค่าแปรปรวนของตัวแปร ได้แก่ 1.ด้านความรู้และความสามารถ 2.ด้านความรักและความศรัทธา 3.ด้านบทบาทและหน้าที่ 4.ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ และ 5.ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ค่า KMO มีค่ามากกว่า 0.5 และเข้า ใกล้ 1 และเมื่อทดสอบสมมุติฐานด้วยการทดสอบ Bartlett' s Test of Sphericity พบว่าค่า Chi Square เท่ากับ 48115.946 ค่า df เท่ากับ 8416 และค่าSignificance เท่ากับ 0.00 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 ว่า ตัวแปรที่เกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นครู ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น จังหวัดตาก มีความสัมพันธ์กัน และเป็นข้อมูลที่เหมาะสมในการนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ต่อไปได้ มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 องค์ประกอบที่ 1 “ด้านความรู้และความสามารถ” มีค่าน้ำหนักปัจจัย (Factor Loading) ในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.51 - 0.77 มีค่าความแปรปรวน ของตัวแปร (Eigenvalues) เท่ากับ 16.08 ค่าร้อยละของความแปรปรวนของตัวแปร (Percent of Variance) เท่ากับ 13.17 และ ค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวน (Cumulative Percent of Variance) เท่ากับ 11.17 ประกอบด้วย21 ตัวแปร คือ 1. มีเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย 2.มีความสามารถในการผลิตสื่อ การเรียนการสอน 3.มีความรู้ด้านจิตวิทยาการเรียนการ4.มีทักษะในการจัดการการสอนโดย คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 5.มีทักษะในการบริหารจัดการชั้นเรียนและการควบคุมชั้นเรียน 76 Journal of Yanasangvorn Research Institute Vol.13 No.1 (January – June 2022) 6.มีทักษะในการเชื่อมโยงและบูรณาการบทเรียนให้สัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตในสภาพจริง 7.มีทักษะ ในการพัฒนาแผนการสอนให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง 8.มีทักษะในการเลือกใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ในการนำไปประกอบการเรียนการสอน 9. มีความเชี่ยวชาญทางทฤษฎี และหลักการสอนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง 10.มีสติปัญญาดี ปฏิภาณไหวพริบดี และเฉลียวฉลาด 11.มีความสามารถควบคุมอารมณ์ ของตนเองได้อย่างเหมาะสม 12. มีทักษะในการทำงานวิจัย 13.มีทักษะในการสื่อสารทั้งภาษาพูด ภาษาเขียน และภาษากาย14.มีทักษะในการประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายและตรงตามสภาพ จริง 15.มีทักษะในการจัดกิจกรรมที่หลากหลายสอดคล้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 16.มีทักษะใน การพัฒนาหลักสูตรในศาสตร์ของตนและศาสตร์อื่น 17.มีความสามารถในการจัดการดูแลช่วยเหลือ ผู้เรียน อย่างเป็นระบบ18.มีความสามารถในการพัฒนาการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนอย่าง สม่ำเสมอ 19.มีความสามารถในการชี้แนะและกระตุ้น

ให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ 20.มีความสามารถใน การนำเทคนิคต่างๆมากระตุ้นความคิด และ 21.มีทักษะในการใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้ดี

1.2 องค์ประกอบที่ 2 “ด้านความรักและความศรัทธา”มีค่าน้ำหนักปัจจัย (Factor Loading) ในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.51 - 0.73 มีค่าความแปรปรวน ของตัวแปร (Eigenvalues) เท่ากับ11.93 ค่าร้อยละของความแปรปรวนของตัวแปร (Percent of Variance) เท่ากับ 8.88 และ ค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวน (Cumulative Percent of Variance) เท่ากับ 18.06 ประกอบด้วย 14 ตัวแปร คือ 1. มีความรอบรู้ในวิชาการ และวิชาชีพเป็นอย่างดี 2. มีใจรักในการ ปฏิบัติงานสอน 3.มีความรัก เมตตา และปรารถนาดีต่อผู้เรียน 4.มีความรักและปรารถนาดีต่อผู้เรียน 5.มีจิตวิญญาณในความเป็นครู ทุ่มเทให้กับงาน 6.มีความภาคภูมิใจในอาชีพของตน 7.มีความเข้าใจใน บทบาทและหน้าที่ของความเป็นครู 8.มีความปรารถนาที่จะเป็นผู้ให้ความรู้อย่างชัดเจน9.มีความ มุ่งมั่นในการพัฒนาวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ 10.มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆกับโรงเรียน และ ชุมชน 11.มีมาตรฐานด้านความรู้และมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ 12.มีอุดมการณ์ที่ชัดเจนในการ ประกอบวิชาชีพครู 13.มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาวิชาชีพครูให้มีความเจริญก้าวหน้า และ14.มีจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพครู

1.3 องค์ประกอบที่ 3 “ด้านบทบาทและหน้าที่”มีค่าน้ำหนักปัจจัย (Factor Loading) ในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.50 - 0.70 มีค่าความแปรปรวน ของตัวแปร (Eigenvalues) 10.45 เท่ากับค่าร้อยละของความแปรปรวนของตัวแปร (Percent of Variance) เท่ากับ 8.49 และค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวน (Cumulative Percent of Variance) เท่ากับ 28.56 ประกอบด้วย 9 ตัวแปร คือ 1. มีทักษะในการอบรมสั่งสอนโดยการ สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในบทเรียน 2.มีวิริยะอุตสาหะในการปฏิบัติหน้าที่ 3.มีทักษะในการใช้เหตุผลกับผู้เรียนและบุคคลอื่น 4.มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ของความเป็นครู 5.มีความมุ่งมั่นในการสร้างงานเพื่อพัฒนาสังคม 6.มีความเอื้ออาทรต่อผู้เรียนที่เท่าเทียมกัน 7.มีความประพฤติปฏิบัติที่เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งทางกาย วาจา และใจ 8.มีความสามารถในการนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติวิชาชีพ และ 9.มีความเป็น ผู้นำในการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการที่มีคุณภาพ

1.4 องค์ประกอบที่ 4 “ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ” มีค่าน้ำาหนักปัจจัย (Factor Loading) ในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.50 - 0.71 มีค่าความแปรปรวน ของตัวแปร (Eigenvalues) 9.36 เท่ากับค่าร้อยละของความแปรปรวนของตัวแปร (Percent of Variance) เท่ากับ 7.61 และ ค่าร้อยละสะสมของความแปรปรวน (Cumulative Percent of Variance) เท่ากับ 34.17 ประกอบด้วย 8 ตัวแปร คือ 1.มีทักษะในการใช้เหตุผลกับผู้เรียน และบุคคลอื่น 2.มีกิริยา วาจา ที่สุภาพ และให้เกียรติผู้อื่น 3.มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 4.มีความ

ปรารถนาที่จะเป็น ผู้ให้ความรู้อย่างชัดเจน 5.มีความกล้าหาญที่จะกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง 6.มีความประพฤติปฏิบัติที่เป็น แบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และใจ 7. มีความเอื้ออาทรต่อผู้เรียนที่เท่าเทียมกัน และ 8.มีความสามารถในการพัฒนาตนเองทั้งทางร่างกาย อารมณ์ และสังคม อย่างสม่ำเสมอ

1.5 องค์ประกอบที่ 5 “ด้านคุณธรรมและจริยธรรม” มีค่าน้ำหนักปัจจัย (Factor Loading) ในองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.57 - 0.70 มีค่าความแปรปรวน ของตัวแปร (Eigenvalues) เท่ากับ 9.42ค่าร้อยละของความแปรปรวนของตัวแปร (Percent of Variance) เท่ากับ 6.03 และค่า ร้อยละสะสมของความแปรปรวน (Cumulative Percent of Variance) เท่ากับ 40.21 ประกอบด้วย 7 ตัวแปร คือ 1.มีความอดทน อดกลั้น 2.มีความเสียสละ 3.มีจิตสาธารณะ จิตอาสา ในการทำ ประโยชน์เพื่อส่วนรวม 4.มีความมุ่งมั่นในการสร้างงานเพื่อสังคม 5.มีความกตัญญูกตเวที 6.มีลักษณะ ที่อบอุ่น ไว้ใจได้ และ 7.มีระเบียบวินัยในตนเอง

2. แนวทางการสร้างเสริมคุณลักษณะความเป็นครู ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น จังหวัดตากทั้ง 5 องค์ประกอบ มีรายละเอียดดังนี้

2.1 แนวทางการสร้างเสริมคุณลักษณะความเป็นครู“ด้านความรู้และความสามารถ” ประกอบด้วย 1.จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค วิธีการสอนที่หลากหลาย 2.จัดให้มีการอบรมในการผลิตสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน 3. จัดกิจกรรมพัฒนาและส่งเสริมความรู้โดยเน้น การบูรณการกับรายวิชาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง 4.จัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดย คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 5.จัดอบรมหรือโครงการที่พัฒนาความรู้ความสามารถสำหรับครู ประถมศึกษาโดยการเชิญวิทยากรที่มีความรู้/เชี่ยวชาญ 6.จัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและ สอดคล้องกับบริบทในการจัดการเรียนการสอนของระดับประถมศึกษา 7. พัฒนาและปรับปรุง 78 Journal of Yanasangvorn Research Institute Vol.13 No.1 (January – June 2022) หลักสูตรให้ทันสมัย 8.ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ทั้งในภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เป็นอย่างดี ตลอดจนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสม 9.จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมี ความรู้ในศาสตร์ของตนและวิชาชีพที่เกี่ยวข้องในระดับสากล 10.จัดกิจจกรมการเรียนการสอนให้ ผู้เรียนมีความรู้ ทั้งด้านทฤษฎีและการปฏิบัติ 11.สร้างกระบวนการ การผลิตครูประถมศึกษาที่มี ความรู้ ความสามารถ ตลอดจนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้ผลิตบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิตและสังคม 12.จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูประถมศึกษาให้เกิดกับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่องในทุกชั้นปี13.เน้นกิจกรรมการฝึกปฏิบัติในสถานที่ปฏิบัติงานจริง 14.เน้นการจัดการ เรียนการสอนที่สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้อย่างหลากหลาย ชัดเจน และเป็นไป

ตาม ธรรมชาติของครูประถมศึกษา 15.ส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนที่ใช้การวิจัยเป็นฐาน เพื่อให้ ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจและสามารถนำความรู้เรื่องวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในวิชาชีพต่อไป และ 16.เน้นการวัดและการประเมินผลตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลายและครอบคลุมเป็นไป ตามธรรมชาติของผู้เรียนอย่างเหมาะสม

2.2 แนวทางการสร้างเสริมคุณลักษณะความเป็นครู“ด้านความรักและความศรัทธา” ประกอบด้วย 1.คัดเลือกครูผู้สอนที่มีความรู้ ความสามารถเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการประกอบอาชีพครู ประถมศึกษา 2.สร้างรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้เกิดความศรัทธาในวิชาชีพ 3.พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะในด้านการปฏิบัติการสอนและด้านต่างๆ เช่น การกล้าแสดงออกซึ่งความ ถูกต้องและเหมาะสม4.ส่งเสริมและสนับสนุนในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของครู ประถมศึกษาที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีจิตสำนึกที่ดีในการประกอบวิชาชีพครูประถมศึกษา 5.จัดให้มีค่ายอบรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีจิตสำนึกที่ดีในการเป็นครูประถมศึกษา 6.ครูผู้สอนต้องเป็นผู้คอย กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจและปลูกฝังทัศนคติที่ดี เพื่อให้เกิดความรักและศรัทธาในการเป็นครู ประถมที่ดี 7.จัดให้มีการอบรมโดยการเชิญวิทยากรที่ประสบความสำเร็จและเป็นผู้ที่ยอมรับในการประกอบ วิชาชีพครูเพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับการเป็นครูประถมศึกษา และ 8.สร้างรูปแบบการเสริมสร้างคุณลักษณะของการเป็นครูมืออาชีพตามบริบทและลักษณะของการเป็นครูประถมศึกษา

2.3 แนวทางการสร้างเสริมคุณลักษณะความเป็นครู“ด้านบทบาทและหน้าที่” ประกอบด้วย 1. คัดเลือกครูผู้สอนที่มีความรู้ ความสามารถในการเป็นแบบอย่างที่ดีเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะครู ประถมศึกษา 2.จัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักบทบาทและหน้าที่ของตนในการประกอบวิชาชีพครู ประถมศึกษา 3.ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติงานในสถานที่จริงอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับของระดับชั้นปีที่ศึกษา 4.บูรณการการจัดการเรียนรู้กับชีวิตจริงในสถานการณ์จริงเพื่อให้ผู้เรียน วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร ปีที่ 13 ฉบับที่ 1 (มกราคม มิถุนายน 2565) 79 ได้เห็นความสำคัญของการนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม 5.ส่งเสริมให้ ผู้เรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นได้โดยการกำหนดบทบาทการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีตลอดจนการยอมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และ 6.ส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้เกิด ความตระหนักถึงการมี ส่วนร่วม ตลอดจนส่งเสริมการทำงานเป็นทีม

2.4 แนวทางการสร้างเสริมคุณลักษณะความเป็นครู“ด้านจรรยาบรรณ วิชาชีพ” ประกอบด้วย 1. เลือกครูผู้สอนที่สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นครูประถมศึกษา 2. ส่งเสริมสนับสนุนให้ ผู้เรียนได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานที่จริง เพื่อให้ผู้เรียนเห็น

ความสำคัญและ นำไปใช้ในชีวิตจริงของการประกอบอาชีพครูประถมศึกษ 3. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาส แสดงออกทั้งทางด้านสติปัญญาจิตใจ อารมณ์ตลอดจนพฤติกรรมที่ดีงามเหมาะสมกับกาลเทศะ 4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่นโดยการกำหนดบทบาทในการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี และ 5. ส่งเสริมให้ครูผู้สอนและผู้เรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกันเพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน

2.5 แนวทางการสร้างเสริมคุณลักษณะความเป็นครู“ด้านคุณธรรมและจริยธรรม” ประกอบด้วย 1. จัดการเรียนรู้โดยผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย 2. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการแสดงออกทาง พฤติกรรมที่ถูกต้องและเหมาะสม 3. เน้นการใช้ทักษะชีวิตในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ 4. จัดโครงการที่สนับสนุนการมีจิตสาธารณะ และจิตอาสา ในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ในรูปแบบต่างๆที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกเข้าร่วมโครงการตามความสนใจ 5. จัดอบรมโดยการเชิญวิทยากรที่มีคุณลักษะความเป็นครูด้านคุณธรรมและจริยธรรมเกี่ยวกับวิชาชีพ เพื่อสร้างแรงบันดาล ใจ และ 6. ครูผู้สอนต้องปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และเหมาะสมกับวิชาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไป ปฏิบัติตามได้ในชีวิตจริง

อภิปรายผล

1. การศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะความเป็นครู ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์นจังหวัดตากประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1.ด้านความรู้และความสามารถ 2.ด้านความรักและความศรัทธา 3.ด้านบทบาทและหน้าที่ 4.ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ และ 5.ด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยทั้งห้า องค์ประกอบนี้เป็นระบบการพัฒนานักศึกษาให้แสดงออกถึงศักยภาพของการเป็นครูประถมศึกษาที่ดีและมีความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ในระดับประถมศึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (คอดารี ยะห์ เสกเมธี, 2550) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ เทคนิคการจัดการเรียนการสอนของครู : กรณีศึกษาครูที่ ได้รับรางวัลพระราชทานในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี พบว่า ครูรางวัลพระราชทานมีเทคนิคการจัดการเรียนการสอนและพฤติกรรมการสอน ประกอบด้วย 1.มีจิตวิญญาณ ของความเป็นครู ทุ่มเทให้กับงาน และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนในการประพฤติปฏิบัติตน 2.มีความเข้าใจธรรมชาติและพฤติกรรมของเด็กแต่ละบุคคล 3.มีความรอบรู้เนื้อหาที่สอน มีการ วางแผน และเตรียมการสอนล่วงหน้า 4.จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย และยังสอดคล้อง กับงานวิจัยของ (Walker,RJ, 2008) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ คุณลักษณะของครูที่มีประสิทธิภาพสะท้อน แนวคิดที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่มีประสิทธิภาพ สรุปได้ ดังนี้) มองโลก

ในแง่ดี คาดหวังใน ผลสำเร็จและเชื่อมั่นในตัวนักเรียน สร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียนทำให้นักเรียนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่ง ของการเรียนการสอน แสดงออกถึงความเคารพและการให้เกียรติ

2. แนวทางการสร้างเสริมคุณลักษณะความเป็นครู ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์นจังหวัดตากเป็นพหุแนวทาง ซึ่งมี แนวทางในการสร้างเสริมคุณลักษณะความเป็นครูได้หลายรูปแบบ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร ปีที่ 13 ฉบับที่ 1 (มกราคม มิถุนายน 2565) 81 ตามความเหมาะสมในแต่ละบริบท และมีแบบแผนที่ส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูประถมศึกษา อย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ(ณัฐมณ พันธุ์ชาตรี, 2559) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การสร้างเสริม คุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย การจัดกิจกรรมส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ในศาสตร์หรือวิชาชีพเฉพาะ และวิชาชีพที่ เกี่ยวข้องเทียบได้ในระดับสากล,สร้างกระบวนการผลิตนักศึกษาครูที่มีประสิทธิภาพอันเกิดจากความ ร่วมมือและการทำงานร่วมกันระหว่างผู้ใช้บัณฑิต ผู้ผลิตบัณฑิต และสังคม และยังสอดคล้องกับ แนวคิดการพัฒนาบัณฑิตของ (ศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2553) ได้เสนอแนว ทางการพัฒนาบัณฑิตไทย ไว้ว่า ผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นอุดมศึกษาสำคัญมาก เพราะเป็น มันสมองของประเทศ ซึ่งต้องรับผิดชอบต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต เป็นการเปลี่ยนแปลงชีวิต เพื่อวางรากฐานความรู้ ที่สามารถนำไปประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม พร้อมทั้งสร้างบุคลิกภาพ นิสัย ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

1. ได้รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นครู สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น จังหวัดตาก สอดคล้องและเหมาะสมทั้ง 5 องค์ประกอบ ซึ่งสอดคล้องกับบริบทของการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาวิชาการประถมศึกษา ทุกชั้นปีตั้งแต่ชั้นปีที่ 1-4

2. ได้แนวทางการเสริมสร้างคุณลักษณะความเป็นครู สาขาวิชาการประถมศึกษา ของนักศึกษาทุกชั้นปีตั้งแต่ชั้นปีที่ 1-4 คณะศึกษาศาตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น โดยอาจารย์ผู้รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอน ได้ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้สอดคล้องกับความนัดของอาจารย์ผู้สอนและธรรมชาติการเรียนรู้ของนักศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรสาขาการประถมศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลโดยภาพรวมของคุณลักษณะบัณฑิต

3. ได้แนวทางและวิธีการปลูกฝังจิตวิญญาณความเป็นครูที่สอดคล้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู การสร้างแบบอย่าง และตัวอย่างที่ดีเกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่การเป็นอาจารย์ผู้สอนที่เสียสละเวลา อุทิศตน อุทิศเวลา ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะการเป็นครูประถมศึกษา ในสภาพบริบทของสังคมปัจจุบันได้อย่างมีความสุข

เอกสารอ้างอิง

คอดารียะห์ เสกเมธี. (2550). *การศึกษาเทคนิคกาจัดการเรียนการสอนของครู : กรณีศึกษาครูที่ได้รับรางวัล พระราชทานโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษา ศาสตรมหาบัณฑิต).มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, วิทยาลัยเขตปัตตานี.

เฉลิมลาภ ทองอาจ. (2556).*กระบวนทัศน์ใหม่แห่งการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาความสามารถในการเป็นพี่เลี้ยง (mentoring) นิสิตนักศึกษาครู* คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณัฐมน พันธุ์ชาตรี. (2559). *การสร้างเสริมคุณลักษณะความเป็นครูของนักศึกษา* คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ.(วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต).บัณฑิตวิทยาลัย ภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2553). *แนวทางแผนพัฒนาบัณฑิตไทย.* วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย 4(1), 1-9.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2556). *บทวิเคราะห์สถานภาพการพัฒนาครูทั้งระบบและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาครูเพื่อคุณภาพผู้เรียน.* กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). *สถานภาพการผลิตและพัฒนาครูในประเทศไทย.* กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิกจำกัด.

Walker, R. J. (2008). *Twelve characteristics of an effective teacher: A longitudinal,* qualitative, quasi-research study of in-service and pre-service teachers' opinions. educational HORIZONS, 61-68.